

33. Limita posloupnosti, nekonečné řady

Teoretická část

- Limita posloupnosti - definice, věty o limitách, konvergentní a divergentní posloupnosti
- Nekonečná řada – definice, součet nekonečné řady (limita posloupnosti částečných součtů, součet nekonečné konvergentní geometrické řady)

Praktická část

Základní poznatky:

1. Napište definici limity dané posloupnosti a dokažte tvrzení: $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2}{n} = 0$.
2. Vypočítejte: a) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n^2+3n}{n^3-2n}$ b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\pi}{2^n}$ [0; 0]
3. Rozhodněte, kdy je aritmetická posloupnost a_1 a d ; divergentní. [$d \neq 0$]
4. Rozhodněte, kdy je geometrická posloupnost a_1 a q ; konvergentní. [$|q| < 1$ nebo $q = 1$]

Typové příklady standardní náročnosti:

5. Vypočítejte: a) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+2)(n-3)}{(2n+1)^2}$ b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^{n+1}}{2^{n+3}}$ [1/4; 2]
6. Dané neryze periodické číslo převedte na zlomek $a=0,2\overline{318}$ [$\frac{31}{132}$]
7. Spirála se skládá z půlkružnic. Poloměr každé následující je roven 2/3 poloměru půlkružnice předcházející. Určete délku spirály, je-li poloměr první půlkružnice r . [$3\pi r$]
8. Řešte v $\mathbb{R}$: $1 - \frac{2}{x} + \frac{4}{x^2} - \frac{8}{x^3} + \dots = \frac{6}{x+5}$ [$K = \{-3; 4\}$]
9. Rozhodněte o konvergenci řady a vypočítejte $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+1)}$ [řada není geometrická, součet je 1]
10. Prověřte konvergenci dané řady a určete její součet. [$3(\sqrt{3}-\sqrt{2})$]
$$\sqrt{3} - \sqrt{2} + \frac{2\sqrt{3}}{3} - \frac{2\sqrt{2}}{3} + \dots$$
11. Vypočítejte pro $x \in \mathbb{R}$: $\sum_{n=1}^{\infty} -(-2)^{-n+1}x^n = \frac{4}{3}x$ [$K = \{0\}$]

Rozšiřující cvičení:

12. Vypočtete:

$$\text{a) } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3^n \cdot (n - 0,4^n)^3}{n \cdot (3^n \cdot n^2 - 2n)} = \quad [1]$$

$$\text{b) } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n \cdot (1 - 2^{-n})}{(3n - 2) \cdot (2 + 3^{-n})} = \quad \left[\frac{1}{6} \right]$$

13. Státní maturita 2017 - Matematika+

Do rovnoramenného trojúhelníku ABC je vepsáno nekonečně mnoho čtverců. Jedna strana každého čtverce leží na základně AB trojúhelníku. Čtverce se vzájemně dotýkají.

Největší čtverec s délkou strany 20 mm je umístěn tak, že osa trojúhelníku je současně osou čtverce. Každé dva sousední čtverce mají jeden společný vrchol a délky jejich stran jsou v poměru 5 : 4.

(CZVV)

max. 3 body

11 Vypočtete v mm^2 obsah trojúhelníku ABC .

[$S = 2025 \text{ mm}^2$]

14. Státní maturita 2016 - Matematika+

Jsou dány dvě nekonečné řady:

$$a + a^2 + a^3 + a^4 + \dots + a^n + \dots$$

$$b - b^2 + b^3 - b^4 + \dots + (-1)^{n+1} b^n + \dots$$

Uvažujme takové dvojice hodnot $a \in (0; \frac{1}{3})$ a $b \in (0; 1)$, pro něž mají obě řady stejný součet s .

(CZVV)

max. 4 body

12

12.1 Vypočtete b , jestliže je $a = \frac{1}{6}$.

12.2 Vyjádřete b v závislosti na a .

12.3 Vypočtete součet s , jestliže je $b = 2a$.

Řešení:

12.1	$b = \frac{1}{4}$	+ postup řešení
12.2	$b = \frac{a}{1 - 2a}$	+ postup řešení
12.3	$s = \frac{1}{3}$	+ postup řešení